

AZ ERDŐ

AZ 1862-BEN ALAPÍTOTT ERDÉSZETI LAPOK 104. ÉVFOLYAMA

1969. AUGUSZTUS XVIII. ÉVFOLYAM 8. SZÁM

A lapszám összeállításában közreműködött vendégszerkesztők:

Andor József
Dessewffy Imre

T A R T A L O M

<i>Andor József</i> : A fagazdaság időszerű kérdései, különös tekintettel az erdőgazdaságok vertikális fejlesztésének műszaki és gazdasági lehetőségeire	327
<i>Dr. Kovács Jenő</i> : A fa komplex hasznosításának lehetőségei	343
<i>Barcsay László</i> : Erdészeti fafeldolgozó üzemek tervezési tapasztalatai	349
<i>Dessewffy Imre</i> : Az erdei aprítéktermelés és felhasználás	358
<i>Lonkai János</i> : Az akác fokozottabb ipari felhasználásának lehetőségei	364
<i>Erdélyi György</i> : Hazai lombos faanyagok hasznosítása az építészetben	372
<i>Dr. Madas László</i> : A vertikális faanyagfeldolgozás gondjairól	381
<i>Erdős László</i> : „Hazai lombosfa termékek az építészetben” — kiállítás	383

Címkép: *A Délzalai Áll. Erdőgazdaság új fafeldolgozó üzeme Nagykanizsán*

Hátlaton: *A „Hazai lombosfa termékek az építészetben” kiállítás bemutató anyagából* (Foto ERTI — Michalovszky I. Körmenői T. felvételei)

СО Д Е Р Ж А Н И Е

<i>Андор Я.</i> : Актуальные вопросы лесозаконономики с особым вниманием на технические и хозяйственные возможности вертикального развития лесхозов	327
<i>Д-р Ковач Я.</i> : Возможности комплексного использования древесины	343
<i>Барцаи Л.</i> : Опыт создания деревообрабатывающих цехов в лесном хозяйстве	349
<i>Дежефффи И.</i> : Производство древесной стружки и её использование	358
<i>Лонкаи Я.</i> : Возможности наиболее усиленного промышленного использования древесины белой акации	364
<i>Эрдеи Д.</i> : Использование отечественной лиственной древесины в строительстве	372
<i>Д-р Мадаж Л.</i> : О заботах комплексной деревообработки	381
<i>Эрдеи Л.</i> : Выставка по теме „Отечественная лиственная древесина в строительстве”	383

C O N T E N T S

<i>Andor J.</i> : Current questions of wood management in view of technical and economic possibilities of the vertical development at the forest enterprises	327
<i>Dr. Kovács J.</i> : Possibilities of complex utilization of wood	343
<i>Barcsay L.</i> : Experiences gained from planning of wood processing works	349
<i>Dessewffy I.</i> : Production and use of forest-chip	358
<i>Lonkai J.</i> : Possibilities to increase the use of acacia (<i>Robinia pseudoacacia</i> L.) in the industry	364
<i>Erdélyi Gy.</i> : Utilization of the wood of domestic broad-leaved trees in the architecture	372
<i>Dr. Madas L.</i> : Current problems of vertical wood-processing	381
<i>Erdős L.</i> : Products made of domestic broad-leaved trees in the architecture (An exhibition)	383

A lapban megjelent tanulmányok szerzői

Andor József főmérnök, Délzalai Áll. Erdőgazdaság, Nagykanizsa; *Barcsay László* tervező mérnök, Erdőgazdasági és Faipari Tervező Iroda, Budapest; *Dessewffy Imre* főosztályvezető-helyettes, MÉM Erdészeti Hivatal, Budapest; *Erdélyi György* tud. osztályvezető, Faipari Kutató Intézet, Budapest; *Erdős László* erdőmérnök, Középmagyarországi Erdőgazdasági és Faipari Egyesülés, Budapest; *dr. Kovács Jenő* főmérnök, Nyugatbükki Áll. Erdőgazdaság, Eger; *Lonkai János* osztályvezető, MÉM Erdészeti Hivatal, Budapest; *dr. Madas László* igazgató, Pilsai Parkerdőgazdaság, Visegrád.

A fagazdaság időszerű kérdései, különös tekintettel az erdőgazdaságok vertikális fejlesztésének műszaki és gazdasági lehetőségeire

ANDOR JÓZSEF

A fagazdaság időszerű kérdései között a jelenért és jövőért dolgozó szakembereket ma elsősorban a fakitermelési lehetőségek és ezek kihasználása közötti egyensúlyi helyzet hiánya foglalkoztatja. Napjainkban már széles körben tudatosult az az álláspont, hogy a fagazdaság fejlesztésének jelenlegi szakaszában az iparfejlesztésnek (papír, cellulóz, farost-, forgácslemez, faipari félkész- és késztermék) kell a legfőbb irányelvnek lenni.

Megítélésünk szerint — és ezt országos és nemzetközi viszonylatban kellően tájékozott szakembereink egyértelműen állítják — ez iparágak fejlesztése az egész fagazdaság szempontjából alapvető létkérdés! Hogy mi hivatali illetékeség nélkül ezekkel a döntő kérdésekkel foglalkozunk, az abból fakad, hogy az Országos Erdészeti Egyesület Elnöksége már 1967-ben látta e kérdések súlyát, megvalósításának időszerűségét és szükségességét, és ezért felkérte az OEE Műszaki Fejlesztési Bizottságát a kérdések beható megvizsgálására és gyakorlati, az üzemek számára alkalmas és végrehajtható megoldási módozatok kimunkálására. E felhívásra létrejött, lelkes szakemberekből álló Munkabizottság vezetésével személyemet bízta meg. Ez a Munkabizottság 1968-ban elkezdte a munkát és azt 1969-ben is folytatja.

A tárggyal foglalkozó cikkeknek, tanulmányoknak az a céljuk, hogy szakközönségünket tájékoztassuk az eddig végzett munkáról, és próbáljuk megjelölni a követendő fejlesztési irányokat, megteremtve ezzel az országos szakbírálat, valamint a kérdések megoldásához való cselekvő hozzájárulás lehetőségét. A magam részéről szeretném felvázolni az 1968-as munkát, és pontokba szedve megjelölni a mi megítélésünk szerint legfontosabb feladatokat. Az egyes fontosabb kérdéseket az azokat legjobban ismerő tagtársaink fogják cikkükben megvilágítani.

Népgazdaságunk, és azon belül fagazdaságunk további fejlődésének legfontosabb előfeltétele az, hogy gazdálkodási tevékenységünket korszerűvé és hatékonyra tegyük a gazdasági élet minden területén. A kívánt termelésfejlesztés és eredményesebb gazdálkodás keresztülviteléhez feltétlenül szükség van egy sor intézkedésre. A fagazdaságban — megítélésünk szerint — a gazdasági hatékonyság növelésének egyik legfontosabb eszköze a *termelés időbeni és térbeni koncentrációja* és az ehhez csatlakozó *nagy hatásfokú technológiák* alkalmazása. Ez a fejlesztési irányzat megegyezik a fejlettebb külföldi gyakorlatban mutató tendenciákkal, melyek tartalmi magva a *koncentráció* és *specializálódás* fogalmába sűríthető.

Az elmúlt 15 év folyamán fagazdaságunk jelentős fejlődésen ment keresztül. A céltudatos gazdaságpolitika eredményeként jelentősen nőtt erdőterületünk és

pozitívan emelkedett a szükségletek fedezésére igénybe vehető nyersanyagbázisunk is. Megindult a fagyártmány termelés, farostlemez- és forgácslapgyártás; sokat fejlődött a cellulóz- és papíripar is. Az ipari kapacitások fejlesztése azonban elmaradt a nyersanyagbázis fejlődése mögött. Elsősorban ez az oka annak, hogy jóllehet a népgazdaság fa- és fatermék szükséglete egyre jobban növekszik és összetételében a feldolgozott kész- és féltermékek felé tolódik el, a fa és fatermék ellátás egyre nagyobb külkereskedelmi terhet jelent. A fa és fatermékek rohamosan növekvő nettó import többlete ma már eléri, sőt meghaladja a mezőgazdasági ágazat nettó export többletét. Ezt a kedvezőtlen arányt a következő évek gazdaságpolitikájának meg kell változtatnia, és arra kell törekedni, hogy a rendelkezésre álló erdőkincset megfelelő iparfejlesztéssel kihasználjuk és a belföldi szükségletet lehetőleg minél nagyobb mértékben hazai forrásból fedezzük.

Véleményünk szerint tovább kell folytatni nyersanyag bázisunk bővítését, új üzemeket kell létesíteni, és tovább kell folytatni az erdészeti telepek megkezdett koncentrációját, és olyan vertikális fafeldolgozó üzemek létesítését, amelyek a céltudatosan megtermelt faanyagokat a népgazdasági szükségleteknek megfelelően hasznosíthatják, piacképes termelvények előállítására révén. E feladatok kidolgozásának és végrehajtásának alapjául munkabizottságunk

- az egyes tájegységek jelenlegi műszaki felkészültségét
- a tervezett fejlesztést
- a faanyag összetételét
- a feldolgozási és piaci lehetőségeket

tekintette a legfőbb szempontoknak. Ezen elgondolások figyelembevételével az 1968. évben öt erdőgazdaságban vizsgáltuk a fejlesztés lehetőségeit. A helyszíni bemutatásokon látottak, a beszámolókból és vitákban elhangzott vélemények alapján a Munkabizottság tevékenységét a vázolt főbb kérdésekre összpontosította.

Koncentrált rakodó-feldolgozó telepek kialakítása

A Munkabizottság legfontosabb szempontnak fogadta el a műszaki fejlesztést, mint fő és alapkonceptiót, melyen belül a fejlesztés jövője a koncentrált rakodó-feldolgozó telepek létrehozása. A koncentrált többször megvitatott, egyértelműen elfogadott módja az erdőgazdasági munkák jó és gazdaságos elvégzésének. Az elgondolás megvalósítását népgazdasági szinten alátámasztják és egyúttal meggyorsítják a MÁV-állomások összevonására irányuló törekvések. A koncentrált munkaszervezésnek az adottságok alapján két módozata alakítható ki:

1. koncentrált termelés, szállás szállítás nagyterületű központi rakodókra, ahol a darabolás után gépesített vagonberakás, illetve tovább-feldolgozás valószínűsíthető meg (ilyen elv alapján tervezték a zalalaházi központi rakodót);
2. koncentrált termelés, szállás közelítés kiegyenlítő rakodóra (daraboló telep), hagyományos szállítás koncentrált rakodóra, ahol a gépesített vagonrakás és a továbbfeldolgozás egy helyen történik (ilyen elv alapján üzemel a csömödei központi rakodó).

A központi rakodók előnyei ismertek. Ilyenek:

- a faanyag vagonba rakása a nagy mennyiség folytán gazdaságosabban gépesíthető;

- a központi rakodón gazdaságos fafeldolgozó üzem létesíthető;
- a rakodó-feldolgozó telep mellett a munkahely közvetlen szomszédságában alakítható ki a javító bázis;
- a nagy fatömegforgalmú rakodókon megvalósítható a nagyüzemi kérgezés;
- így az erdőgazdasági munka egyre inkább ipari jellegűvé válik, és a dolgozók szociális és kulturális igényeinek kielégítése magas szinten csak így biztosítható;
- a központosítással jó ügyvitel-szervezés és ügyvitel-gépesítés alakítható ki;
- a változékony piaci igények gyors kielégítését teszi lehetővé;
- szárítás és gőzölés megoldható a keletkező fűrészporral, kéreggel és hulladékkal;
- állandó szakmunkásgárda kialakítására van lehetőség.

A felsoroltakon túl a központi rakodó-feldolgozó üzemeknek még számos előnyük van. Kialakításuknak feltétele azonban a gravitációs egységekre épülő korszerű feltárás és erdészetekre történő üzemtervezés, illetve hozamszabályozás megvalósítása, amely az erdőrendezésnek egyik legfontosabb távlati fejlesztési feladata. Ezt a korszerű erdőgazdálkodás elsőrendű feltételének ítéljük.

A koncentráció részben már megtörtént, részben a jövőben megoldandó feladat.

A fafeldolgozás jelenlegi helyzete és jellemzői

Az erdőgazdaságokban 15 évvel ezelőtt kezdődött a fagyártmánytermelés megszervezése. Előtte csak a fűrészipar végzett elsődleges fafeldolgozást. Az erdőgazdaságok a fagyártmányfát dolgozták fel, melyből nagy értékű félkész- és késztermékeket termeltek. Az erdőgazdaságok fagyártmánytermelési tevékenysége feltétlenül pozitívan értékelendő elsősorban a tűzifa rovására történő iparifa kihozatal növelésével, másodsorban tevékenységének értékképző hatásával, harmadsorban az erdőgazdasági munkák ipari jellegűvé tételében. Jelentős ezenkívül a fagyártmánytermelés export-növelő és import-csökkentő hatása is. Ezek révén javította az erdőgazdaságok műszaki színvonalát, továbbá jobb kereseti és szociális lehetőségeket biztosított az ott dolgozóknak. Az erdőgazdaságok fagyártmánytermelő tevékenységüket jelenleg részben összevont, részben szétosztott területeken, zömében szalag- és körfűrészekkel végzik.

A központi fafeldolgozó üzem általános formája is megszűletett már. A kezdet a csömödéri fagyártmánytermelő üzem volt, mely után Bőszénfa, Nyírbátor, Verőce, Nagykanizsa a fejlődés egy-egy állomása volt, de a fafeldolgozás zömét az erdőgazdaságok többségében még ma is kisüzemekben végzik. Példák igazolják, hogy a gazdaságos munkavégzés elsősorban a koncentrált, komplex rakodó-feldolgozó telepeken valósítható meg. Ilyen elvek alapján létesül a franciavágási és mátramindszenti rakodó-feldolgozó telep.

A fejlesztés feladatai

A fejlesztés területén a tárcán kívül a munkabizottság a papír és cellulóz termelésének emelését, tárcán belül pedig a farost és forgácslemezt termelését és a fafeldolgozás minőségi fejlesztését és növelését tartja legfontosabbnak. Igen lényegesnek ítéli meg a munkabizottság a fentiek megvalósításához a legkorszerűbb technológiák alkalmazását.

A farostlemezt és forgácslap gyártás növelése a beruházások állami támogatásával valósítható meg.

A fafeldolgozás fejlesztésében három feladat adódik:

- a meglévő gépekkel változatosabb összetételű szekundér választékok termelése;
- ipari késztermékek, közvetlen szükségleti cikkek termelése, a piac igénye és lehetőségei szerint;
- a tűzifa és hulladék további feldolgozása.

A jelenlegi műszaki felkészültség és választékösszetétel figyelembevételével mellett a meglévő üzemekben továbbra is fenn kell tartani az úgynevezett hagyományos gyártmányok, mint szekundér választékok termelését, de foglalkozni kell a piac igényeinek megfelelő irányításával minőségben, mennyiségben és választékban egyaránt. Minden erdőgazdaság foglalkozzék azoknak a választékoknak a termelésével, melyek neki a legnagyobb eredményt biztosítják.

A vertikális fafeldolgozást elsősorban a rendelkezésre álló alapanyag, másodszorban a piac felvevő képessége határozza meg. Általában olyan feldolgozó üzemeket kell létesíteni, amelyekben a gyártás gyorsan tud alkalmazkodni a piac igényeinek változásához. Egy-egy új cikk esetén a gyártás-technológia rugalmasan tudjon alkalmazkodni az új követelményekhez, ne borítsa fel a meglévő technológiát, abba beleilleszhető legyen, és ne váljék szükségessé egyes gépek felesleges áthelyezése. Azt, hogy milyen cikkeket gyártunk, a helyi körülmények határozzák meg. Itt magasabb követelményeket támasztó, kis szériák termeléséről van szó, mely kvalifikált szakmunkásokat feltételez, és amely minőségi igényessége miatt magasabb árbevételt biztosít. Ide sorolhatók: üzletek, vendéglők, kommunális és magánlétesítmények falburkolása, építőipar igényei, épületdíszítő faelemek, különböző faházak, vegyes faipar stb. Ezek forgalmazása azonban jó kereskedelmi apparátust kíván, amely mindenütt ajánlja termékeit, ismertté teszi nevét jóminőségű, kifogástalan, határidőre történő szállítással. A kész fatermék gyártásához speciális gépek beállítása szükséges (gyalogép, csiszológép stb.). *A termékválaszték bővítése és a minőség biztosítása érdekében meg kell oldani a faanyag tartósítását és szárítását.*

A fejlesztés során több problémát kell áthidalni: munkájukat értő és szerető irányító szakemberek szükségesek, a munka elvégzése a munkások magasabb képzettségét kívánja meg, a piackutatás és a kereskedelem lebonyolítása ugyancsak rátermett személyeket kíván.

Az üzemi feltételek tekintetében olyan szintet kell biztosítani, mely a munkásokat és szakembereket egyaránt vonzza erre a területre — az egyes gyártmányok előállítására új — elsősorban vegyi — anyagok alkalmazását is szükségessé teszi (fenolos és rezorcinos ragasztóanyagok, felületkezelés); a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a választék ezen a téren hiányos és nem lehet mindig a legmegfelelőbbet kapni, s végül szükséges lenne a leggazdaságosabb és minőségileg legmegfelelőbb választékot kialakítani és azok tulajdonságait, felhasználásuk területeit ismertetni (gyártmánykatalógus-készítés, műszaki információ).

A koncentrált fafeldolgozás során jelentkező nagytömegű hulladék és a tűzifa feldolgozása szükségessé teszi a forgácslap- és farostlemezgyártás kiterjesztését. Célszerű lenne évi 40—50 ezer m³ nagyságrendű üzemek tervezése és építése. A feladat végrehajtása elsősorban népgazdasági érdek, mivel olyan faanyag ipari hasznosításáról van szó, mely jelenleg csak tüzelési célra használható fel. Viszont ez az értékesítési lehetőség rohamosan csökken a szénhidrogének, mint energia hordozók előtérbe kerülése miatt, és a számbajövő faanyag egy része ma is az erdőn pusztul el.

A kérdés megoldásához az *erdőgazdaságok fejlesztési eszközei nem biztosítottak*, ez elsősorban népgazdasági szinten megoldandó feladat.

Piaci lehetőségek

A gyártmányfejlesztés és a piackutatás összefüggő feladat. Az erdőgazdálkodás fejlesztésében nem elég csak a vállalati információra támaszkodni, hanem megfelelő piackutatást kell szervezni, melynek segítségével nem spontán jelentkezünk a piacon, hanem arra hatva igyekszünk reálisan megalapozni a fejlődés irányát. A bizottság a hagyományosan nagy mennyiséget fogyasztó faipari üzemeken túl négy területet tart a fatermékek elhelyezésére legalkalmasabbnak. Ezek:

építőipar — állvány és zsaluanyag mellett falburkolatok, lépcsőkarfák, korlátok, faldíszítő elemek stb.;

mezőgazdaság — épületek, panelek, karó- és támanyagok, karámok stb.;

külkereskedelem — itt elsősorban jóminőségű anyagot lehet ma elhelyezni, még változatosabb termékösszetételre kell törekedni;

a lakosság és közületek helyi igényeinek kielégítése — itt minden fából előállítható igényt elsősorban az erdőgazdaságoknak kell kielégíteni.

Fontos feladat, hogy a faanyagok ilyen értelmű felhasználását a különböző tervező irodák vonják be az alkalmazott tervezési elemek közé. Ily módon a tervező irodák igen hasznos segítő társainkká válhatnak. Az építőipar és mezőgazdaság igényei szorosan összefüggnek a tervezés kérdésével. A külkereskedelemnek eladásra kerülő faanyag mennyisége és minősége a piac igényeitől függ, a lakosság igényeinek kielégítése terén pedig a helyi adottságok mellett döntő szerepe van az erdőgazdaság ügyes szervezésének és üzleti érzékének is. Ezen a téren példamutató jó munkát látott a bizottság a visegrádi erdészet fafeldolgozó üzemében.

A kereskedelmi tevékenység segíti a gazdaságos termelést azzal, ha a választék kialakításával a piacon olyan hatást gyakorol, hogy egyik cikk méretvariációja valamely másik, esetleg több cikk méretéhez kapcsolható legyen. Így biztosítható, hogy az áru egy átvágással, vagy hibakiejtéssel más terméként értékesíthetővé válik.

Időszerű feladatok

Végül az alábbiakban szeretném áttekinthető összesítésbe foglalni a fentiek során érintett és időszerűnek tartott feladatokat. A fogalmi rendszerezés természetesen nem kategorikus, az átfedések a tárgykör természetéből önként adódnak.

Erdőművelési szakterület

— tovább kell javítani a gyorsannövő fenyő és nyár fajok arányát, törekedni kell a meglévő erdők termőképességének kihasználására.

Fahasználati szakterület

- a fakitermelési lehetőségek és ezek kihasználása közötti kedvezőtlen arány felszámolása, a rendelkezésre álló nyersanyagbázis minél nagyobb méretű kihasználása;
- a hazai fa- és fatermék-szükségleteknek elsősorban belföldi termelésből történő kielégítése;
- bővíteni szükséges faválasztékainkat a különböző ragasztott és felületkezelt anyagokkal, gyártmány-katalógust kell készítenünk, és a műszaki információk körét ki kell szélesíteni;

- a tűzifa és hulladék feldolgozási lehetőségeire a megoldást egyrészt széleskörű kutató munkával, pályázatok meghirdetésével intenzíven keresni kell, másrészt mindent meg kell tenni a feldolgozó ipar kapacitásának növelésére.

Műszaki szakterület

- a fakitermelés 6,2—6,5 millió m³-re tervezett növelésének üzemtervi fedezete — ismereteink szerint — biztosítva van, a termelés növelésének alapvető feltétele a *fafeldolgozó ipar* fejlesztése;
- a fagazdálkodás fejlesztésének jelenlegi szakaszában az *iparfejlesztésnek* (papír, cellulóz, farost-, forgácslemez, faipari félkész- és késztermék) kell a legfőbb irányelvnek lenni, megítélésünk szerint ezen iparágak fejlesztése az egész fagazdálkodás szempontjából alapvető létkérdés;
- a fakitermelés növelésének, a fafeldolgozás fejlesztésén kívül döntő feltétele a szükséges gépek és eszközök biztosítása; megfelelő és kiforrott gépi és gyártási technológiák alkalmazásával kell napjaink domináns színvonalához felzárkóznunk a versenyképesség biztosítása érdekében.

Erdőrendezés

- erdeink fatermésének növelése érdekében a céltudatos erdőgazdálkodási szemlélet érvényesítése révén végre kell hajtani az erdők *ökonómiai kategorizálását*.

Szervezés

- a fatermelés és fafeldolgozás integrálása a felhasználásig;
- gravitációs egységenként központi rakodó feldolgozó üzemek létrehozása indokolt, ezeknek feladata az adott gravitációs centrumban koncentrálódó faanyag leggazdaságosabb manipulálása és feldolgozása; megítélésünk szerint el kell érni azt, hogy a primér választékok nagyvolumenű feldolgozását elsősorban a faipari és erdőgazdasági üzemek végezzék; a fejlesztés fokozásának érdekében a célt segítő további ár- és bérrendszer kidolgozása és bevezetése szükséges;
- gyártmányfejlesztő és piackutató egységet kell kialakítani, mely a piaci helyzetről szóló részben vázolt elképzeléseinket végrehajtja és a termelést pozitív irányba serkenti.

Propaganda

- feladatul kell tekinteni a fenyő-helyettesítés javítását a fafelhasználás széles körű területén; állandó piacot kell teremtenünk a hazai építőipar, a mezőgazdaság, a külkereskedelem és a lakosság körében és ennek megvalósításába be kell vonni a tervezés vonalán a különböző tervező irodákat; fentiekben feltárt és az össznépgazdaság érdekében hasznosnak vélt szempontoknak hatékony szakképviselése a finanszírozó szerveknél a fejlesztés pénzügyi fedezetének kieszközlése érdekében.

Oktatás

- az erdészeti szakemberképzés (mérnök és technikus) vegye figyelembe a rakodó-feldolgozó üzemek igényeit műszaki és kereskedelmi szempontból, mert ez biztosítja a fejlesztés lehetőségeinek jövőjét. A jelen problémájá-

nak megoldása érdekében kell mérnök-továbbképzésre, vagy szakmérnök képzésre is.

Befejezésül: szeretnénk remélni, hogy a megoldást igénylő kérdések felszínre hozása találkozni fog az elmélet és a gyakorlat szakembereinek érdeklődésével, akiknek tevékenységéből olyan gondolatok és tettek születhetnek, melyek biztosítani fogják fagazdálkodásunk területén a korszerűség és versenyképesség feltételeinek megteremtését.

Андор Я.: АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ЛЕСОЭКОНОМИКИ С ОСОБЫМ ВНИМАНИЕМ НА ТЕХНИЧЕСКИЕ И ХОЗЯЙСТВЕННЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ ВЕРТИКАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ ЛЕСХОЗОВ

Сегодня основным вопросом нашего лесного хозяйства является техническое и в том числе промышленное развитие (бумага, целлюлоза, древесно-волоконистые и стружечные плиты, лесопромышленные полуфабрикаты и готовая продукция). Основа развития — это концентрация производства по времени и по пространству, соответственно к этому подключается и применение большой эффективности технологий. Создание концентрированных складов даёт возможность применения хлыстового способа работ на одном складе. Основным вопросом к созданию деревообрабатывающих предприятий является соизмерение возможности рынка. Четыре сектора считаем наиболее благоприятными для реализации лесопроductии — кроме традиционно в большом количестве потребляемых древесины лесопромышленных предприятий — это строительная промышленность, сельское хозяйство, внешняя торговля, население и удовлетворение местных потребностей общественных организаций. Считаем основным вопросом разрешение замены хвойной древесины лиственными древесными породами.

Андор Я.: CURRENT QUESTIONS OF WOOD MANAGEMENT IN VIEW OF TECHNICAL AND ECONOMIC POSSIBILITIES OF THE VERTICAL DEVELOPMENT AT THE FOREST ENTERPRISES.

In Hungary the fundamental question of the wood management is the development of industry (pulpwood, chipboard, fibreboard, semi-finished and finished products of wood industry). The bases of the development are the concentrating of the production in time and space, and the application of effective technologies. The concentrated loading platforms provide the possibilities to initiate the long-log method. It is essential to estimate the demands of market before the establishing of up-to-date wood processing works. There are four main line where the wood-products are saleable in an increasing rate. These are the farming, the foreign trade, the building industry and to meet the local demands. The use of broad-leaved wood instead of pine-wood is considered as a question of crucial importance.

A fa komplex hasznosításának lehetőségei

DR. KOVÁCS JENŐ

Napjainkban a kitermelt faanyag magasabb értékben, ipari célra történő hasznosítása a szakemberek egyik legfontosabb feladata. E rövid tanulmányban azokról a gyakorlati megvalósításokról szeretnénk beszámolni, amelyek ezt a célt szolgálják (elsősorban erdőgazdasági vonatkozásban). A már megvalósult, vagy jelenleg kísérleti termelést jelentő módszerek ugyanis általánossá tehetők. Gyakorlati példaként a bükköt szeretném kiemelni, amely egyik legfontosabb kemény-lombos fafajunk, és amelyből 1968-ban országosan 450 000 m³ bruttó fátömeget termeltünk ki. Természetesen ezek a bükkanyagnál alkalmazott módszerek a többi fafajnál is értelemszerűen alkalmazhatók.

A magasabb érték elérését szolgálja az iparifa választékon belül kialakult helyes értéksorrend (a bükk esetében: rönk, fagyártmányfa, papírfa), valamint a tűzifa ipari választéknak történő felkészítése, illetve feldolgozása. Ezen belül a legnagyobb értéknövelő lehetőséget a törtméretű papírfa termelése jelenti. Ennek megvalósítása esetén a bükk vastag tűzifa jelenlegi 27%-os aránya az összes vastagfán belül 10%-ra csökkenthető. A jelenlegi kemény-lombos papírfa szabvány 1 m hosszát jelöl meg ± 5 cm eltéréssel. A kémiai faiparból ismert, hogy a nagyteljesítményű aprítógépek (korongbalták) alkalmasak arra, hogy még 80 cm hosszú alapanyagot is hasonló minőségben felaprítsanak. Adva van tehát a lehetőség a 80 cm és 1 m közötti darabok értékesítésére. A mennyiségi számbavétel csupán az átszámítási tényező alkalmazásán múlik. Az eddigi gya-